

У Новом Саду 20. јуна 1887.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5. — 2½ динара или франка. — Владик и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукоописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплатна и све што се тиче администрације пушта се штампарији А. Пајевића у Новом Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Quod erat demonstrandum.

Верујете л' да већ зора
Над Србијом слави —
Хоће да заруди,
Хоће да заплави?

Ко још не верује
Уверићу њега:
Ево Милаш, војна тица,
Из Србије бега.

Палилулац.

Неколико речи.

Јавно мнење није безобразно.

Безобразан је онај који је то рекао. Био је зао, а радо је пуцао, па чим је дошао на владу, он је заопуцао трти рена народу под нос, да види ко-лико подноси — народ је кијао, али он је искијао. Пуцао је на прошлост, пуцао је на садашњост, пуцао је на будућност српску. Пуцао је на лепо име српско; пуцао је на слогу српску; пуцао је на благостање српско; пуцао је на поштење српско. Продао се ћаволу — а кад је ћаво дошао по своје, онда му је остало још девет метака, сви их је девет опалио на народње радовање и онда је метнуо револвер (и нос) у футрол — и ено га, сад је згажен паук, коме се само по која (покојна) нога у „Виделу“ трза.

Јавно мнење није безобразно.

И ако има на свету пет милиона поштених Срба, онда се сваки поштен Србин може сматрати као пет-милионити део српског јавног мнења (осим што има и таких људи, као н. пр. Васа Ђурђевић, у којих је сваки елеменат по један [хедерваријев] Србин). И „Стармали“ се сматра као један део српског јавног

мнења и као и сваки други има право бацити шаку земље на морални (управо неморални) гроб оних људи, који су Србију довели до ивице пропasti. Али стојећи на тој ивици имамо право окренути се и новим људима, које је народ као најлепшим цвећем, обасују својим пуним поверењем.

Српска господо на српској влади! Видим ваше засукане рукаве; видим ваше чело озбиљно и знојавно али пуно самопоуздања; видим чистоту ваше намере; видим упињање из петиних жила да окренете све на добро и бог вам снагу благословио! И ви ћете са помоћу божијом и уз жртве народа поправити зле финансије, удесићете добре одношаје са свима великим и мањим силама, стаћете на бедем независности српске, штитићете интересе српске, расплешћете што је заплетено, разумујићете, што је замумуљено, растућићете што затутуљено — али то ће бити све трошно и лабаво, ако заборавите нешто што је главно.

За ових седам црних година сејао се трулеж и гњилеж у све слојеве српске, цвеће је затирано а коров је заливан и негован, нискост је била тражена, подлост је била снажена, трчила же су били одликованi, смутљивци награђивани, свака чиста мисао била је гоњена, сваки племенити покрет дуне наилазио је на стотину жандарских бајонета, грађанска врлина била је руглу изложена, карактерност је гњечена као највећи грех — и што се у тој атмосфери залегло, то је најстрашнији злотвор имену, образу и будућности српској.

Српска господо на српској влади! Окадите светим тамјаном сваки кутак у Србији; отварајте широм врата племенитости, ширите поље врлинама; дижите важност људима, који не живе за себе већ за народ свој, васађујте и негујте карактере, јер ту је куга прорила себи ров, — —

негујте карактере!

јер иначе залуд вам мука, залуд вам знање, залуд вам све.

На Србију ће наилазити још доста искушења, — подлаци би јурили сами у пропаст, само чврсти карактери одбиће стреле и громове.

Сећајте се тога, тако вам жива бога!

C.

У место штетње.

Сваки зна да су правду појели курјаци. И већ сам хтео писати о томе, кад је то било и како је то било, кад се сетих да је и преостало мало правде, јер иде време жетви, па ће сваки пожњети оно, што је посејао. Штета само што и у политици није као код сађења кромпира, те да и ту буде сваког лета берба, него се кад-кад мора баш дugo чекати, а кад кад богем буде берба и пре лета.

Већина новосадских бирача посејала је п. пр. почетком ове године Морица Пају, па јој је већ после 3 месеца никло. Лепо се подигао г. Мориц у угарском сабору „подигао“ се и донео плода, хвалећи Чивуте, како су вредни у помаћаривању. Сад је већина новосадских бирача и опет посејала Мориц Пају, и питање је само кад ће нићи, а шта ће нићи о том не може бити говора. Ко Морице сеје, може пожњети највише Моше ал никако опозицију, па ни позицију. Осим Морица посејали су неки племенитог Бајића. Што је племенит то нам није криво, ал би волели да је племенски, т. ј. да знамо, да ће се више заузимати за своје српско племе. Посејали јсу неки и барона Николића. Лепо је то бити барон, ал камо среће кад би то значило, да ће бар он у сваком погледу заступити наше српске ствари. Неки су посејали Стојачковића. Ал на жалост и то не значи да ће Стојачковић стојати на брануки наших права.

ШОДЛИСТАК.

Зашто је чича Грујина јуниџа извукла
толике „буботже“ ?!

(Свршетак.)

Силазећи се низ степенице, сртне се са г. „контролором“, који га са веселим „клањам се, господине надзорниче!“ поздрави и не гледајући, да г. надзорник само нешто кроз зубе промумла..... „Баш сам вас хтео питати, господине надзорниче: какву хартију желите да узмемо за распоред играња: белу или црвену?“ — про-
дужи он. — „Узмите: — шукмурасту! ако хоћете!“ — продера се у један пут г. надзорник, — „и пустите ме са таквим глупостима на миру. Боље би било, да већ једном решите онај одпис високог министарства због оног превиђеног финог платна, које сте ви као обично шамучно пропустили, него што се пре зоре заносите са распоредима и баловима!“... Рече, и љутито залупи врата своје писарне, баш пред носом упренашћеног „контролора“... Дрхтао је од једа, што га надзорник, који је иначе увек пријатељски са њиме поступао, — ни крива ни дужна на-
бриси, па онако љутит продера се на „решпицијента“,

Неки су посејали и Милоша Димитријевића. Презиме му лепо почиње са Дими... Ал на жалост ни то не значи: „ди ми, туд и ов.“ Напослетку посејан је и Милан Исаковић. Ал када ћемо морати казати, не Милан, него „мирон Исаковић,“ кад се буде наше српске ствари тицало.

Политичко земљиште Угарске доста је чудновато. Ту се показало, ко сеје државне дугове, томе никне саборска већ на. И што год ко сеје више дугова, тим му је већа „већина другова“. Данашња Тисина већина износи преко стотине посланика. Може сад бити да и стоти и не мисли тако како говори, ал то не рачуна. А и како би рачунало, кад нико од стотине није казао: „Ја ћу ићи уз Тису само овда, ако буде добар, праведан и ако буде корисно делао, а ако не ради тако, бићу против њега.“ Ајак, сваки вели да ће бити уз Тису — па ма народ морао — у Тису.

Како ће се стање поправити, бог би га знао. Но ја највећу наду полажем у вегетаријанце. Бар како ја мислим, они би били највећма позвали да руше Тисину владу. Та онолико паприкаша не поједе се у Угарској ни за годину дана, колико се поједе у владиним логору за 6 недеља пред изборима. Па зар такво стање може годити вегетаријанцима? Ја мислим не, па зато и очекујем, да ће он покренути живу агитацију против таквог ужасног мрса.

Ил ако они то не учине, онда нема другог лека по Угарску доли да се усвоји мој предлог. Предлог гласи са мотивацијом овако:

„Пошто владина странка 6 недеља пред избор за угарски сабор не штеди ни вина ни паприка;

пошто у то доба „горчила“ не иду да односе људима јастуке, а власти су веома учтиве и предуретљиве ;

који баш пред њега ступи: „Пазите мало боље на своју службу, јер ако ми још једаред записник онако не потпун донесете, као онај ономад, да знate, да ћу пријаву учинити!“... „Решпицијент“ разрогачи очи и не моташе појмити, шта је „контролор“ у једаред наспело, кад је мало пре с' њим онако колегијално цигаретле пушио! Хтеде за њим, да и он њему коју одговори, али баш „надстражар“ пред њега ступи и повериљиво жмирећи, полугласно рече: „Све је у реду! Ту је већ!“ — „Шта је већ ту? какви је то говор?.. Шта имате увек нешто тајно шуровати?! — развика се на њега „решпицијент“. „Надстражар“ је бленоу у њега као теле у шарена врата. „Та за бога... оно буре пива, што вам је пивар послао, и што сте ми казали“ — — — „Шта сам казао? коме сам казао?.. Ја нисам казао ништа!.. Разумете ли?.. И ако вас само још једаред ухватим у том вратском шуровању, — свршили сте! Знате ли?.. И оде као бесан на сокак. — „А шта је нашем „решпицијенту“ данас?“ упитаће на то у својој простодушности „стражар“, сртнувши намрођенога „надстражара“; али овај узе ово питање са хрђаве стране и исдрачи се на усплахијеног стражара: „Шта се то тебе тиче? Боље ће бити, да се бринеш о твојој служби, и да загледаш у туђе ћелоге, а не у лице твојих старешина! Разумеш ме?“ — Сирома

једном речи: пошто у то доба наступа право благостање владине странке, предлажем: 1. да се изборно право протегне од сад на све чланове земље, па и на жене и децу. 2. Да избори буду сваких 6 недеља једаред."

И ако се то усвоји, онда ћемо ми сви уз владу, овда нам никад неће долазити егзекутори; чиновници ће бити с нами учтиви и уљудни, а биће непрестано паприкаша и пића за сваког у изобиљу Тако нећемо се морати бринути, шта ћемо и како ћемо.

Ето то нек Тиса усвоји, па онда гилт, сви ћемо за њега. Кад је већ паприкашки, нек буде сасвим паприкашки.

Ал за тањир паприкаша у пет година једаред, не можемо бити уз владу, јер због тог тањира паприкаша, одоше наши овци и волови.

+

УШТИПЦИ.

Кад је Гарашанин пао, знали смо да ће пущати. Но мишљасмо само од једа, а не и из револвера.

* * *

Гарашанин сад продаје своју воденицу. И право је. Види, да од сад неће више нико терати воду на његов млин.

* * *

Герман је отишао у купку. Ако га купе, добро је. Нами је врло јефтин.

* * *

Кажу да ће Герман монда и у Ишл. Та добро Ишл, ал да се на врати.

* * *

У Србији је Мраша „именован“ за митрополита.

стражар од чуда се прекрсти! . . . „Ао! угурсузе један! како се погосподио! . . . А отојич ме моли и преклиње, да му узајмим пет форината!! . . . Чекај се само! Запаприћу ја теби чорбу! . . . „Ко то луша као бесан? — раздера се сад и отвори врата од ходника. — Пред вратима је стајао чича Груја са својом јуницом. — Дошао да се тужи на онога код малте, што му је млого наплатио, па му било дуго чекати, те куцн'о на врата. — „Хуло безобразна!!“ — дере ће стражар на њега, — „зар не можеш чекати?? Шта ћеш овде, ха? . . . Таки се вуци на поље, док те нисам . . . !“ — и чича Груја излети на поље, да мал' врат не сломи! — „Хао! сто му мука! Ала је горопадан!“ . . . — мунђа чича Груја измичући, и јуницу сироту за собом вукући . . . Али јуница се нешто усизила, па не ће да макне. — „Бре, хоћеш ли ићи?!“ — продера се сад на њу чича Груја, — „хојса!!! хо!!! Та триста ти вера!!! шта си се и ти усизила!!!“ — и богами прилична порција батина, буботака и псовке паде на невину жртву — — беле халбине господиће Јулчика!

Ко зна, драги читаоче, да ли и твојим неприликама, које те кад-kad задесе није узорок: каква балска халбина, или бар каква — — сукња?! Све је могуће!

По немачком Др. Назбулбуц.

Код нас Герман. Сад ће Мрашу доле. — Има ли боје реда у свету?

* * *

У Бечу ће излазити нов илустрован лист Немања. Ако буде добар, видићемо хоћел умети да сједини претплатнике из оних земаља, које је негда ујединио његов — имењак.

* * *

У Србији се усљед промене владе многом волу смркло. А многа свећа је засветлила. — Знали смо да ће бити.

* * *

Скоро ће бити $12\frac{1}{2}$ година како влада Тиса. То је половина од 25. Но становништву Угарске је већ сад горе, во да је добило „25“.

+

Ћири. Сад за цело више кољајну Св. Саве неће добијати људи од багре Аћелићеве, Ђурковићеве и Павловићеве.

Спира. Како можеш тако што и питати?

Ћири. Та не питам брате, него кажем. Јер ово је влада савезна, а та за цело и вољу Св. Саве зна, и људе Саве достојне зна.

Ћири. Јеси ли чуо шта је кукурену бечки „Кикирики“ о краљу Милану, и то баш онда, кад је овај био гост нашег монарха?

Спира. Нисам чуо.

Ћири. „Кикирики“ рече: „Ако краљ Милан хоће да докаже звоју лојалност према Аустрији, треба (као ово Пирхлер), да се успуша на врх куле Стеванове.

Спира. Ама човече, та то је здраво високо.

Ћири. Јесте. Стеванова је кула здраво висока, али „кикирикиов“ виц је здраво низак.

ПУСЛИЦЕ.

†. У Енглеској је била велика прослава. Једна жена одржала се кроз педесет година чврсто на свом високом месту. За то време попадало је стотинама бркати људи и са нижа места, а ова жена остала крепка и здрава. Види се шта чини добра конституција.

Q. Уставна слобода (у Угарској) то је оригинал, који се само каткад само параде ради износи да се излуфтира. Али при избору посланика главну улогу не игра оригинал, него копије (ко пије.)

□. Негда смо се смејали оној словачкој песми:

Корак корак, за кораком,
Србин мора за Словаком,

*

а ево сад, ако баш и нисмо за Словаком, али смо заједно са Словаком, без посланика.

==. Румуни су изабрали свога Доду, али пошто Дода никад не иде на сабор, то ни он неће Тиси додијати.

♦. Давне неки из публике желе да се „Јавор“ и „Стражилово“ сједине. Ево, сад им је — бар уреднике — Мориц Паја изједначио.

△. „Коме краљ своје поверење поклони, тога треба помагати, а опозицију треба у главу утући“ — то је била до сада „Виделова“ девиза. — Не знамо остаје ли и сада при томе.

○ Срби су за Тису тако ситни, да их већ слободним оком не види. Но дични Сентандрејци су се постарали, да нас види бар кроз Лупу.

==. У Бечу утекао луфтбалон. Ал се опет нашао. — Али кад се изгуби ваздухопловац, тај се тако брзо не нађе. (То „Стармали“ зна из свога искуства).

○ Кажу, да у начелној борби не треба запињати за личности. — И „Стармали“ тако мисли. До сада бар није се никад огрешио о какву (чe)личност.

А зар ми нисмо Срби?

Тако веле А. Стојачковић, Милош Димитријевић и М. Исаковић.

Верујемо вам да сте били Срби.

Верујемо вам да сте и сада Срби.

Верујемо да ћете и за ових пет година бити Срби — у колико вам то Тиса допусти.

Али верујте и ви, да то народу није доста, не може бити доста и не сме бити доста.

Ђука. Ала сам ти ја прост човек. До сада није ми било јасно, шта је то кикиндски програм.

Шука. А знал ли бар сад шта је? **Ђука.** Сад зnam.

Шука. Па шта је, — кажи и мени.

Ђука. Барон Николић.

На гробу једног скромног Србина.

Српска душо, Бипарићу Јово,
Мало ко те у дубоч познав'о.
Шална воља бршљала те с поља,
Њом се крило што је врло било.

Вредан био, сиромаш помаго,
Свуд прилаго, што је Србу драго.
Не тражио ни од кога хвале,
Ќа' да вису твоје руке дале.

Мрзио си све што год је мрско,
Волео си све што год је лепо.
Пријатеље љубио си силено,
Ал ни за ким ниси иш'о слепо.

Многи жале твоје миле шале
Што у друштву твоме често чуше.
Ал ја жалим, што свак' није знао,
Бисер твоје душе.

Збогом, Јово, пријатељу драги,
Многе ране у гроб си понео,
Јер си српство ти љубити жарко
Умео и смео.

3.

Одборска седница држана 22-ог Децембра
188* у селу Б . . . .

Председник стар човек, висок, жут, канде не плаћа порцију, а на ногама се једва држи. Чим је ступио у шкобу, почне се овима клањати, а искупљени одвраћају то исто; за тим заузе председничко место и запита: „јестел сви у школи. Перовоћа (чизмар) прегледа све редом, те ће рећи: Марко Калабура није ту.

Та он је оч'о у сувачу, одно жито да му се самеље, тешко ће доћи, дода један одборник, а и није му до тога, да вам је свима на здравље, нешто му зеља куња.

Па што му драго; има нас зато довољане! рек'о би к'о, да нас има којекакви тринајс, јел?

Перовоћа броји: један, два . . . та седамнајс! Па ојете л' да почнемо? Та што неби — онај, — ваљда — онај — неће више — онај — нико ни доћи — онај, — рече један скупштинар.

Шта ви други мислите? запита председник.

Сви оборили главе на ћуте.

О мај, та ваљда нисте неми?! Ако ојете добро, ако нећете да бидне скупштине — а ви кажите.

Та ојемо да шта ће мо одговори један одборник.

Па да пошљемо по поп Лазу примети опет један скупштинар.

Та можемо ми и без попа дода председник, шта он зна више од нас, господа учу школе, ал се опет не владу онако како треба већ како је по њи боље. Колико сам ја већ скупштина држо — хој хој! јел куме? кум (гајдаш) климне главом.

Па хайд да почнемо! Дакле отварам скупштину. (Сви скину шешире с' главе.) Председник позове перовођу да чита записник последње седнице што је била пре годину и по дана, а он поче: „Председник каже, когод није платио владичину, нек платиду! Табоме, и сад кад сам био у варош, па каже један перзекутор и тамо морају да плаћу — проговори председник.

Па имал ко да није још платио? упитаће један одборник.

Е табоме, настави председник, ето и боктер Сима каже баш нећу платити, па шта ћеш да му радиш?

Е шта ћеш да му радиш, само да ја имам ту власт коју ти, па да вич бил платио, дода други један одборник.

Та није то ни тако, настави Ђера зашто да људи плаћу, кад не знам ни куд ни како. Тако је, тако је, зачу се из вишега грла. Па ниси ни ти платио ко презес — изврзе се на њега комшија његов Аћа, јербо си . . .

Е маму ти твоју! А како ти мени смеш казати то, кад сам још први платио.

А шта ти мени пцујеш ово и оно, кад је мени мајстор Фила казо?!

Председник се на ове речи трже, и покажа се, ал бадава, кад је излетило из уста.

Ја ћу теби дати у суд рече председник, ето сви ће сведочити, јелте? Табоме да ће мо!

Можеш сраћати, рече опет један, него се помири с' презесом!

Презес контен ко баба на кад, ал неће Аћа, већ на сва уста поче викати: тужи ти мене, ал и ја ћу онда касти, да си п. одо туђе хоме у Крстур на вашар па ни данас још пасом ниси дао, а казаћу. . . . .

Е светац ти твој а што лажеш поче сад кум презесов (гајдаш) који је био киван на Аћу, што је из другог села донео гајдаша кад је сина женио.

Та манеш га у пцето рече презес, и заустави кума, који већ беше пошао да Аћу за гушу увати. Неколицини је по вољи што Аћа ни презесу не лири, а већина опет брани презеса, дакле читава граја.

Таман да пређу већ на дневни ред ал се иза моји леђа почеше двојица ћушати, чисто ми и смешно било. Кад Ура ћуши Милана, ома климне главом, ал кад Милане врати — све звекећу зуби у Уре, и они се због презеса туку. Кад сам се на другу страну обрнуо, видим једног ди свлачи кожу и полази у сусрет другом који се по цепови пипа и тражи брицу; мислим се шта ће сад наопако бити, изишао би на поље, ал тамо се око врата највише комешају. Читав русвај. Презес сав се запенушијо тако грди Аћу, место да утишава гунгулу, он још потпаљује.

На Бога удари на немачкој цркви звено у страну, а они се мњунше један другог те почеше слуктити од куд глас долазаше. Перовођа баци „протокул“ и излети на поље, ал не потраја дugo врати се натраг и јави да је ватра ал „у швалски крај.“

Е то се нас ништа не тиче, рече председник, можемо ми даље радити. Ја се већ узверио, мислим нећел продуžити започето комешања, ал дао Бог пређоше мирно на дневни ред, па ни лука јели, ни лук мирисали.

Хајдете да најпре потпишемо протокулу, по закону треба, табоме, рекне председник, а перовођа записник пред њега. Није прошло ни фртаљ сата, а председник готов с

подписом па рече: ајде „подлупајте“ и ви други сви. Перовођа нуди редом, дакле ни један не зна ни имена да напише.

Дедер ти пиши рече председник, а ви држите сваки за перо. Тако је било то и трајало читаво по сата.

ад можемо ићи даље, рече председник, кад је само ово фала Богу пришло.

Е има један сто да се изда, трећи од врата, проговори тутор. Тај ишту њи тушта.

Па више неће ићи ко више да, већ ко што у „Бачку“ дају које најматорији.

Тутор чита редом (ал на памет) имена оних који ишту сто. Дакле коме ћемо дати?

Па суваџија Тоша је најматорији, да дамо њему.

Ја први нећу, рече гајдаш, мени је велик ушур узо кад сам лане код њега млео.

Ал је казано да ће мо давати ко у „Бачку“, а он је најматорији.

Та матор је ко кер, табоме, дода председник, ал ето кад кум неће, не можемо ни ми. (Кум се чисто косири, што и он нешто важи, па само глади брке.)

Па ако он неће, ваљда није он цела скупштина, рече Аћа, ваљда није он ту сам највећи кер, и ми смо ваљда ту. Тако је, тако је, зачу се из вишега грла.

Гајдаш га некако псењији погледи, а мени се почека јежити, неће ли опет бити на ново гужве.

Па подајте му, да бог да трећи дан пуст остао одговори јетко гајдаш, и спусти главу.

Па ту нема срца, рекне председник да сад оставимо то за други пут.

Макар шваби да дамо, само нек он не добије, прими опет гајдаш.

Казо сам већ да нећемо данас давати, рече председник, па сад нек је доста.

Ал зашто да не дамо, запитају други, ако ти нећеш и твој кум, ми ћемо.

А ја нећу, рече председник и устане са столице.

Па кад нећеш, иди у пцето, најемо ми нама презеса ома, повиче наједаред скоро две трећине.

(Свршиће се.)

Славни.

Девојице Славна,
Не буд' заборавна!
Сети с' цуро мала,
Да си ми реч дала.

Ал ако су речи
Празнина, што звечи —
Девојице Славна,
Буди заборавна.

Којак.

У НИКУМ.

Како је „Н. Доба“ своје сретне читаоце извештавало о току последњих избора, ево само један пример:

У Броју 62. вели телеграм овако: „Др. Богдан Медаковић — добио 219 гласова и то поглавито од католика из Петроварадина. — И тако Велико-Србину г. Медаковићу поклањају гласове тако рећи искључиво Велико-Хрвати.“

На другој страни у истом броју истога листа у допису из Карловаца приповеда се како су независни Срби „сву наду полагали на Петроварадин, — кад тамо, а они добише једва који глас отуда.“

Но ма да су Карловци уреднику „Н. Д. подносом, ипак није чудо што је тако различно извештен, јер др. Стева је онда писао о свом кађском путу, који је називао „правим победничким полазом“ — а сад би се тај пут могао назвати, правим победничким поразом.“

Епиграми.

I.

Чика Јоница.

Пијаница ви велите да је;
Тим чините криво чика Јоници.
Он не пије никад вино — лети,
Без много воде — у ладјоници.

II.

Женске и гимназија.

И женске би радо
Гимназију училе —
Ал им једно смета.
Није им мило
Полагат' испит
Маторитета.

III.

Јефтино и скupo.

Може л бити јефтино
Оно што је скupo,
О томе сам безнослен
Некад главу лупо

Ал, сачувай боже,
Сад видим да може.

Ко са цинцар Јефтом
у кшевтове ступи —
Јефтини новци
Здраво су скупи.

A—h.

Мадам Тонки.

Мадам Тонка,
Ви вашега мужа
Голубом зовете; —
Слободно је, смете.

Он можда је голуб,
И заиста јесте, —
Ал ви зато ипак
Голубица несте.

Мила и његов мозак.

„Није мени врана
Још мозак попила.“
Тако вели Мила.
И где год је рек'о
Верује се свуде —
Верује с' да вране
Нема тако луде.

П. Р. С.

Досетке, наивности и др. из дечијег света

„Јели да је лепа молитва: Оче наш?“
Јест! Ал би она била још лепша, да се у њој осим
хлеба и колачи спомињу.“

„Ноћас сам се јако уплашила и нисам мог дугола
после заспати“ рече мала Смиља својој матери.

Мати: „Требала си, дете моје, очитати пет Оченаша
па би одмах заспала.“

Смиља: Како ћу их очитати пет, кад ја само један
Оченаш знам.

О О О

Пославички мандат траје само пет година а масно
звање може трајати до века.

Хвала на мандату,
— То је за бароне —
Волим дужу плату,
Ето тако тоне

последњи никиндски про(и)грамиста.

Новије књиге и часописи,

које уредништво добије у замену.
Србин. Месечни часопис за економију и политику.
(Програм радикални) Владник др. Драгиша Станојевић.
Свеска I. (Јуни 1887) у Београду. Штампано у трг. штампарији. Цена на три месеци 5 динара.

Tugomilke. Pjesme Tugomila. U Zagrebu. U komis.
nakladi akad. knjižare L. Hartmanna. 1887. Ц. на?

Прошлост, успомена и споменици угарских краљевих Шајкаша. Описао и приредио Гавр. Витковић. У Београд у штамп. краљевине Србије. 1887. Цена?

Владислав краљ Угарски. Трагедија у пет чијова
Написао Ник. В. Ђорић. У Н. Саду. Срп. штампарија др.
Свет. Милетића. 1886. Цена?

WWW.UNILIB.RU
Обраћамо пажну читалаца наших на оглас и позив на претплату на лист: *Парламентер*. — Овај лист заслужује да га сви правосл. Срби што више читају и што боље ботпомогну.

Уредништво.

И. и. читоци српски позивају се овим учтиво, да се изволе што многобројније претплаћивати на лист

ПАРЛАМЕНТЕР,

ЧАСОПИС ЗА СЛОВЕНСКЕ И ПРАВОСЛАВНЕ ИНТЕРЕСЕ,

који излази у Бечу под уредништвом д-ра Драгутина Ивановића Живнија, православног Словена из Моравске

Парламентер стоји на четврт године 2 фор. 75 нов. на по године 5 фор. 50 нов., а на читаву годину 11 фор. а. вр.

Адреса: Dr. Zivny, Wien VII. Lerchenfelderstrasse 25

Уредништво овога листа преселило се у нов стан. Молимо администрације оних листова, који нам се шаљу у замену, и свакога ко има што да нам пише, да одсада овако адресује:

Dr. Jov. Jovanović

Wien

Hernalser Gürtelstrasse, № 9.

Све дужнике наше, којима су разаслате нарочите карте и сада уз овај број ћедуље као опомене, молимо да сваки свој дуг у најкраћем року подмирити изволи. Старије дужнике од прошлих година, које смо нарочитим картама позивали да сваки свој дуг изравна, ако то не учине за кратко време, мораћемо их овде на овом месту по имене јавно позвати, да свој дуг одуже.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ.“

ЛИСТОВИ, КОЈЕ УРЕДНИШТВО У ЗАМЕНУ ДОВИЈА.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА, лист за политику и књижевност. Излази на Цетињу једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Претплату ваљаслати поштанском упутницом на Петра Рамадановића у Котор. (Boche di Cattaro).

СРПСКИ ЛИСТ, излази у Задру једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Издавалац и одговорни уредник Саво Ђелановић.

„НЕВЕН“ ЧИКА-ЈОВИН ЛИСТ, уређује власник му Змај-Јован Јовановић, издање и штампа А. Пајевића, у Новом Саду. Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 4 фор. или 10 динара годишње. 2 ф. односно 5 динара полугодишње.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

„ГЛАС ИСТИНЕ“ лист за духовне беседе, живото-писе и ствари, уређује С. Петровић, издање и штампа А. Пајевића у Н. Саду. Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 2 ф. или 5 динара годишње, 1. ф. или 2½ динара полугодишње.

„ЈАВОР“, лист за забаву, поуку и књижевност. Владик Змај-Јован Јовановић, уредник гр. Илија Огњановић. Издање књижаре Луке Јоцића. Излази у Новом Саду сваке недеље на читавом табаку. Цена је листу 5 ф. на читаву годину, 2 ф. 50 на пола године. За стране земље 6 фор. годишње.

ДРАШКОВ РАБОШ, лист за свакога. Излази у Сплету два пута месечно. Годишња цена 2 фор. Владик, издавалац и одговорни уредник Јово Метличић, коме и предплату ваља упућивати.

САДАШЊОСТ, недељни лист за просвету, привреду и забаву народну. Излази у Вел. Кикинди, куда и претплату ваља слати на име самог уредника г. вића. Цена је листу 4 фор. на читаву годину.

БАЧВАНИН, лист за просвету, привреду, трговину и забаву. Излази у Сомбору сваке недеље на целом табаку Одговорни уредник К. Радуловић, издавалац штампарија Мужика и Партића. Цена је листу: на годину 4 фор. на пола године 2 ф. односно 10 и 5 динара за Србију.

ГОЛУБ, лист за српску младеж. Излази у Сомбору месечно једанпут на читавом табаку. Уредник Јован Благојевић, издавалац књижара Миливоја Каракашевића. Цена је 1 фор. на целу годину, за Србију 2½ динара.

СТРАЖИЛОВО. Лист за забаву, поуку и књижевност. Владик и уредник Јован Грчић. Излази у Н. Саду сваког четвртка на читавом табаку. Цена му је 5 фор. на целу годину, 2 ф. 50 на пола године. За Србију и Црну Гору 14 динара или 6 фор. на годину.

СРБОБРАН, лист за политику, народну просвјету и привреду. Излази у Загребу 3 пут недељно читавом табаку. Владик и одговорни уредник П. Јовановић. Цијена је листу 10 фор. годишње.

ЗАСТАВА. Излази у Н. Саду средом, петком и недељом на целом табаку, а уторником на пола табака Одговорни уредник Јаша Томић, издавалац српска штампарија дра Светозара Милетића. Цена је листу 14 фор. на читаву годину, односно 35 динара за Србију.

БРАНИК, лист за политику и т. д. излази уторником, четвртком и суботом на читавом табаку. Одговорни уредник Никола Јоксимовић, владик издавалац Миша Димитријевић. Цена 12. фор. на целу годину, односно 6. на пола и 3. фор. за четврт године. За Србију цена 30 динара.

ОДЈЕК, лист политички, економни и књижевни (Орган радикалне странке.) Владик: Коста С. Таушановић. Одговорни уредник: Милан Ацић. Излази у Београду, средом, петком и недељом. Цена је: годишње 24 дин., полгодишње 12 дин., за три месеца 6 дин., за стране земље 30 дин. на год.

САРАЈЕВСКИ ЛИСТ, излази у Сарајеву три пута у седмици. Званичан лист земаљске владе. Годишња цена 8 фор. Цео садржај штампа се на поредо латиницом и ћирилицом.

NAPREDAK, časopis za učitelje, uzgojitelje i sve prijatelje mlađeži. Organ „Hrvatskoga pedagogijsko-knjjiževnoga sabora“. Izlazi u Zagrebu svakoga 1. 10 i 20 dana u mjesecu. Godišnja cijena 5 fl.

НАРОДНО ЗДРАВЉЕ, издаје санитетско одељење, министарства унутрашњих послова, одговорни уредник Др. Владан Ђорђевић. Излази у Београду сваке седмице једаред на читавом табаку, а цена му је годишња 10 динара.

SLOVAN, излази у Љубљани сваке недеље на читавом табаку. Цена годишња 4 фор. Издавалац и власник Иван Хрибар, коме и предплату ваља упућивати.

VIENAC zabavi i pouci. Izlazi u Zagrebu svake nedjelje na dva arka. Donosi svaki broj dve lepe slike. Godišnja cena 7 for. Izdaju i uređuju V. Klaić i M. Maravić.

ПРОСВЈЕТА, лист за јавне интересе, народну привреду и забаву. Издавалац и одговорни уредник Јован Видић. Излази у Сарајеву сваког четвртка Годишња цена за наше крајеве 6 фор. за иноземство 7 фор.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. школ. ново издање	16	н.
Упутство уз буквар за основне школе	10	"
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16	"
Читанка за други разред српске осн. школе	24	"
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28	"
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34	"
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90	"
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. школ.	8	"
" " " 4.-ог " " "	8	"
" " " 5.-ог " " "	10	"
" " " 6.-ог " " "	8	"
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80	"
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80	"
Наука из светог писма (за писање и на изустучење) у основној школи — — — —	10	н.
Из Часослова оупражненије въз чтенїи церковныхъ книгъ къ оупотребленію въ нар. очилицахъ	9	н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — — 30	"	"
Немачки буквар за основне школе, по различним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референт — — — — 16	"	"
Општи земљопис за српске наредне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референт са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — 25	"	"
Један пут један — таблица на тврдој артији — 2	"	"
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I. 60	"	"
" II. 60	"	"
Велика каталасија . . . . . 1.	"	"
Мала каталасија 20	н.	"
Ђимнастичке игре са slikama. Део I. 1.	"	"
Одабране народне песме за учење на изустучење у срп. основним школама друго издање	10	"

Дисциплинарна правила за учит срп. осн. школ.	10	н.
Наставни план за срп. нар. учитеље	20	"
Нове метарске мере	10	"

Ко дакле жељи да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски работ. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. **Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.**

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа
од 24. марта

1887. до
даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахата после подне.
Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА-ВАРНЕ: недељом у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 23. марта 1887

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

Сезона од 1 маја до конца октобра.

Пошта и бројав.

ЉЕЧИЛИШТЕ ТОПУСКО

хрватски Gastein

бистре, блатне и парне кунке од 30 до 46° Целс. спојене са тушом, електриком и масажом рабе се изврсним и неадкриљивим усцјехом код хрон. реуматизма мишића и зглобва, код свих хрон. ексудата, болести живца и коже гливоболи, обеће тјелесне слабоће и хрон. упале матернице.

Станови и кунке удобно и елегантно ново уређени, изврстне гостионе, циене изванредно низке и по области установљене, собе почамши од 60 н. кунељи од 20 новч.

За удобност и забаву гостију красни насада и перivoја, излети у дражесну околицу, гласба, вјенчићи, томболе, библиотека. —

Топуско удаљено је од Сиска 5 сати, покривене кочије уз цијену од 10 фор. а обична отворена кола 5 фор. шаље закупник Урош Вурдеља на наручу колодвору или паробрду у Сисак. — Купалишни проспект може се на захтев од купалишне управе добити.

Топуско, месеца априла 1886.

Урош Вурдеља

закупник купатила.